

Terugdeinzen voor Job

Preek over Job 1

Te lezen: Job 1
9 oktober 1977

Het boek Job is een geweldig boek. Het vertelt welk een hoge plaats God voor de mens heeft ingeruimd. Daar hoort u misschien van op: Dat het verhaal van Job ons zou laten inzien hoe hoog God ons mensen schat.

Wanneer je het boek Job leest, stormen heel andere gedachten op u af: Wat is God onredelijk! Het ene ogenblik overlaadt God Job nog met zegeningen en het volgende ogenblik neemt Hij hem alles af. Zonder dat Job daartoe aanleiding heeft gegeven. Wat is God wreed! Hij vindt het goed dat Jobs bezittingen geroofd worden, dat zijn kinderen in noodweer omkomen, dat tenslotte Job, aangetast door een huidziekte, als een melaatse verbannen uit de samenleving, op een mestvaalt zijn dagen slijt. Wat is God onredelijk! Wat is Hij wreed!

Voordat gevoelens irritatie ons helemaal in beslag genomen hebben, moet het nog eens duidelijk gezegd worden: Het levensverhaal van Job laat zien hoe hoog God ons mensen schat. Zet uw gevoelens van irritatie voor een ogenblik opzij, en let er op wat er in Job 1 aan de hand is. God geeft Zijn eer in handen van Job! Maakt Zijn goede Naam afhankelijk van een mens! Zo hóóg heeft God de mens.

De Satan heeft zojuist een inspectietocht op aarde gemaakt. Hij heeft scherp opgelet of hij iets kon ontdekken waarmee hij de goede naam van God omlaag zou kunnen halen. Want zo is hij, de satan: als een soort openbare aanklager altijd op zoek naar belastend bewijsmateriaal. Omdat voor God op tafel te kunnen gooien en te kunnen zeggen: alstublieft! Ziet U wel dat u geen goede God bent? Ziet U wel dat uw werk op aarde mislukt is?

De Here God maakt de satan opmerkzaam op Job. 'Heb je ook gelet op mijn knecht Job? Want niemand op aarde is als hij, zo vroom en oprecht, godvrezend en wijkend van het kwaad'. Ogenblikkelijk is satan in zijn rol van openbaar aanklager, van officier van justitie, op zoek naar de zwakke plekken, op zoek naar belastend bewijsmateriaal: 'Is het eigenlijk wel om niet dat Job U dient? Is dat geloof van Job wel helemaal zuiver? U hebt hem zoveel gegeven: rijkdom, een gelukkig gezinsleven. Geen wonder dat Job U dient!' Deze aanval op Jobs geloof is ten diepste een aanval op Gods eer. In die kritische vraag van de satan: Is het om niet dat Job U dient?! klinkt de beschuldiging door: U weet de mensen alleen met geschenken aan Uzelf te binden. Ze geven niet om U, maar alleen aan uw gaven! U bent als God mislukt!

En dan gebeurt iets ongehoords. God verbindt zijn Naam aan de naam van Job. God gaat niet met de satan discussiëren, Hij zegt niet; maar kijk eens naar de sterrenhemel! Wat een majestueuze orde! God zegt ook niet; maar kijk eens naar een roos! Wat een kunstwerk van vorm en kleur en geur! Dat doen wij vaak. Wanneer de eer van God gevaar loopt in de mensenwereld beginnen we te praten over de natuur. Kijk eens naar de sterren! Kijk naar een roos! Zie je wel dat God toch groot en machtig is?! Hij waagt het met ons, als het om Zijn goede Naam gaat. God zegt tegen de satan: Kijk naar Job! Neem hem alles af wat Ik hem gegeven heb, kijk dan naar Job! Let er op of hij Mij blijft dienen. Kijk naar Job en zie dat Ik werkelijk God ben.

Ongehoord! God verbindt Zijn goede Naam aan de naam van Job. God geeft Zijn eer als God in handen van een mens.

Dat is een geweldige gedachte, wanneer je in het ziekenhuis een oude zuster bezoekt die door een dwaas ongeluk haar been gebroken heeft. Dan mag je het tegen jezelf zeggen, daar mag je het tegen haar zeggen: 'God heeft Zijn eer als God in uw handen gelegd! God waagt het met u zoals Hij het eens met Job waagde. Hij heeft Zijn goede Naam verbonden met uw naam.' Ik ben er mij van bewust dat het heel banaal kan klinken, of heel goedkoop, of zelfs als een vloek. Je moet erg voorzichtig zijn met zulke uitspraken. Alleen in een sfeer van groot vertrouwen, wanneer u vlakbij een zieke of een gehandicapt mens bent gekomen, kunt u dat zeggen: een heel diep geheim van uw ziekte is dit: God heeft Zijn eer in uw handen gelegd. God heeft u opgeroepen als getuige in het proces dat hem door de openbare aanklager satan is aangespannen. God heeft u opgeroepen om te getuigen dat Hij werkelijk een goede God is. Dat is een heel diep geheim van het lijden van Gods kinderen.

Iemand zal protesteren: 'U kunt me nog meer vertellen! Ik voel het heel anders aan!' Dat zal ook wel! Dat voel je niet zomaar aan! Wanneer je je alleen door je gevoelens laat leiden, in ziekenhuizen, in verpleegtehuizen, in revalidatiecentra, ben je verloren, je komt in opstand. Je kunt wel vloeken, of je vervalt in doffe berusting; het is nu eenmaal niet anders. Je voelt het niet zomaar aan. Daarvoor is het geheim van het lijden te diep, het gevoel is te oppervlakkig, te snel. Je kunt het zo niet voelen. Het moet je gezegd worden door de schrift, door het boek Job; Een diep geheim van het lijden in Gods kinderen is dit: God heeft Zijn eer in handen gelegd van zieke en gehandicapte christenen.

Voor veel mensen is medelijden een christelijke deugd. Tot op bepaalde hoogte is dit zo. Paulus schrijft dat als een christen lijdt, de anderen met hem mee lijden. De liefde die God in onze harten uitstort maakt, dat je je eigen hart niet toe kunt sluiten voor de pijn en het verdriet die een ander christen vult. Maar onze houding tegenover medechristenen die chronisch ziek zijn, die invalide zijn, die weduwe zijn, of weduwnaar, die door hun ouderdom aan huis gebonden zijn, behoeft niet een houding van alleen maar medelijden te zijn. Het moet ook een houding zijn van hoogachting. God acht hen uitzonderlijk hoog: die bejaarde zuster die met een beenbreuk in het ziekenhuis ligt, die broeder die vanwege rugkwaal is afgekeurd voor zijn werk, die invalide christen in de PREVA-stichting. Daarom moeten wij hen vooral ook hoogachten. God heeft Zijn eer uitgerekend in handen gelegd van deze mensen!

Op bezoek bij christenen die zwaar door leed getroffen zijn, mag u best eens meehuilen, als u dat gegeven wordt in contact met mensen in nood: om met hen mee te huilen. Maar u doet die invalide zuster vreselijk onrecht wanneer u afscheid van haar neemt met: 'arme ziel, ik heb zo'n medelijden met je.' Zeg maar gerust: 'ik heb respect voor jou'. Dan spreekt u haar aan op het niveau waarop God haar heeft gesteld.

Misschien bent u door de gevolgen van een hartinfarct bijzonder geremd in uw activiteiten in de gemeente, u mag al blij zijn wanneer u de dienst kunt bezoeken. Verder kunt u niets meer. Als u dan aan vroeger denkt... wat u toen deed... dan voelt u zich nu een nutteloos gemeentelid. 'Er zullen zeker velen tegen u hebben gezegd: 'zuster, broeder, u hoeft geen nutteloos gemeentelid te zijn, want u kunt altijd nog bidden'. Dat is ook zo. Zolang een christen kan bidden voor anderen is hij niet nutteloos. Maar er is méér: Juist door uw ziekte betekent u geweldig veel voor God.

God heeft Zijn eer in uw handen gelegd. Hij heeft u, in uw ziekte, als getuige opgeroepen. Uw houding, uw woorden, uw lach betekenen ongelooflijk veel. Veel meer dan u zich bewust bent, wanneer u vrolijk lacht, wanneer u een goed woord over God zegt, wanneer u God dankt, klinkt dat door tot in de hemel, uw lach, uw goed woord over God, uw dankgebed hebben over een ongedachte uitwerking. De openbare aanklager zwijgt beschaamd, wanneer hij u hoort! Hij heeft niets meer te zeggen, wanneer u als getuige hebt gesproken. Uw getuigenis bevestigt Gods eer, tegen de aanklachten van de satan in!

We leven in een maatschappij waarin mensen worden gewaardeerd om hetgeen zij presteren en produceren, God waardeert u niet alleen om prestaties in de gemeente: Bezoeken als diacones, zingen in het koor, langs de deur met 'de Zaaier', begrijpt u mij goed: Dit zeg ik niet tegen mensen die best diacones of tenor zouden kunnen zijn, maar niet willen! Dit zeg ik tegen hen die zouden willen maar door ziekte of ouderdom niet kunnen God waardeert u niet om wat u presteert maar om wie u bent. Eén lofprijzing uit een rolstoel heeft in de hemel waarschijnlijk meer betekenis dan een kerk raadsvergadering van 3 uur.

God legt Zijn eer in handen van mensen. God verbindt Zijn goede Naam aan de naam van een mens. Hoe mooi dit ook klinkt: Je schrikt er ook van. Je deinst er voor terug. Misschien dat die vrouw met een hartkwaal nu denkt: ook dat nog! Ik voel me vaak zo verdrietig. Ik ben vaak zo moe, dat ik geprikkeld reageer, moet ik nu óók nog geloven dat ik Gods eer te grabbel gooi? Ik durf het niet aan om een getuige te zijn in het proces. U mag weten dat Jezus Christus ook deze opdracht voor u volbracht heeft. Jezus heeft niet alleen geleden om uw zonden- Dat heeft Hij ook en vooral; dank Heer hiervoor!- maar in Zijn lijden was Jezus- net als Job- ook een getuige, opgeroepen in het proces dat de satan God heeft aangespannen.

Job wijst heen naar Jezus. Toen Jezus werd geboren legde God volkomen Zijn eer in handen van de mens, de zoon van Jozef en Maria, Jezus: zoon van God, zoon van mensen. In Jezus verbond zijn eigen Grote Naam aan die van de mensenzoon.

